

Власенко Н.О.,

*кандидатка біологічних наук, доцентка кафедри
початкової освіти, природничих і математичних дисциплін
та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У процесі екологічної освіти відбувається формування екологічної культури і пошук шляхів вирішення екологічних проблем. Саме екоосвіта, що спирається на національну культуру, формує основу духовності і моральності людини. Ідеї неперервної екологічної освіти розвиваються в роботах вітчизняних та зарубіжних педагогів і психологів (В. Вербицький, Е. Гірусов, М. Дробноход, А. Захлебний, В. Сухомлинський, І. Зверев, І. Зязюн та ін.). Проблема екологічної освіти молодших школярів висвітлювалась у працях Н. Пустовіт, А. Кмець, Н. Жук та ін. [2].

Початкова школа є фундаментом формування екологічної культури, екологічного мислення, засвоєння екологічних компетентностей. Активне впровадження ідей екологічної освіти й виховання на сучасному етапі розвитку українського суспільства регламентовано Національною доктриною розвитку освіти України в ХХІ ст., Концепцією екологічної освіти в Україні, Національною стратегією розвитку освіти в Україні тощо. В Державному стандарті початкової освіти (2018), однією з ключових компетентностей є екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства. Такий підхід сприяє самореалізації

особистості учня в житті, його соціальній адаптації, конструктивній суспільній діяльності і є умовою формування громадянина України [1].

У психолого-педагогічній літературі екологічну компетентність пов'язують із набуттям учнями: а) системи знань про навколишнє середовище (соціальне і природне у їх взаємозв'язку і взаємозалежності), б) практичного досвіду використання знань для вирішення екологічних проблем на локальному й регіональному рівнях; в) здатності до прогнозування відповідної поведінки й діяльності у професійній сфері й побуті; г) потреби спілкування з природою та бажання брати особисту участь в її відновленні та збереженні. Ефективність формування екологічної компетентності дитини багато в чому залежить від середовища, у якому відбувається її життєдіяльність. Щоб сформувати екологічну компетентність, учитель сам має бути обізнаним в цих проблемах, мати сформоване почуття громадянської відповідальності за стан природи, бажання та дієву готовність до її збереження.

Аналізуючи сучасний стан освіти та екологічну ситуацію, можна зробити висновок, що формування в молодших школярів екологічної компетентності для збереження навколишнього середовища є важливою проблемою сьогодення. Адже результатом екологічної освіти та виховання є особистість із сформованими екологічною компетентністю, яка у майбутньому може розв'язувати екологічні проблеми на основі наукових знань процесів розвитку природи, збереження довкілля, раціональному ставленні до навколишнього середовища, керуючись національними гуманістичними ідеалами і традиціями.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>

2. Ратушняк О. М. Формування екологічної компетентності учнів початкової школи / О. М. Ратушняк // Методика початкового навчання і дошкільного виховання. Збірник наукових праць. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014 – Вип. 16 (1–2014) – С. 325-330.

Гарбар С.В.,

*викладач кафедри дошкільної освіти Уманського
державного педагогічного університету імені Павла Тичини*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО

На сучасному етапі в Україні відбувається становлення нової системи освіти, орієнтованої на входження у світовий інформаційно-освітній простір. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії та практиці навчально-виховного процесу, який повинен сприяти гармонійному входженню дитини в інформаційне суспільство. З розвитком технологій стрімко змінюється і стандарт дошкільної освіти. Відповідно до нормативних документів, що регламентують впровадження ІКТ у діяльність закладу дошкільної освіти, сучасний заклад має бути динамічним, позитивним простором, мета якого полягає в оптимізації розвивального потенціалу дітей, а широке впровадження інформаційних технологій дасть змогу забезпечити перехід на новий рівень аналізу, оцінки, контролю за якістю діяльності як вихованців, так і педагогів.

Аналіз літературних джерел (А. Бірюкович, Г. Грезійон, С. Іванова, Н.Лисенко, В. Могільова, С. Новосьолова, Д. Солпітер та ін.) свідчить, що використання інформаційно-комунікаційних технологій в педагогічному процесі ЗДО позитивно впливає на рівень розвитку пізнавальної сфери дітей, сприяє підвищенню зацікавленості дошкільнят у навчанні, стимулює